

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

Simulare pentru clasa a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animatoar, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

СУБЈЕКАТ I

(30 бодова)

Прочитајте, пажљиво, ниженаведене изворе:

A. „[У Италији] радници започињу рад у јесен 1920. године, и у том моменту затишја са жељом да покрену <превентивну контрареволуцију>, фашистички покрет узима полет.

Овај [фашистички покрет] је основан у марту 1919. године у Милану, од стране Бенита Мусолинија бивши социјалиста избачен из партије 1914. године зато што је ширио улазак Италије у рату [...]. На самом свом почетку покрет је био сачињен од бивших бораца, младих официра и од војника елитних јединица недавно демобилисани и којима повратак у цивилан живот их оставља дезоријентисане и често незапослене. [...] Идеологија и програм покрета још увек су нејасне. Оне представљају мешавину узјамљених теза од националистичког покрета и од револуционарног синдикализма, са јаким дозом демагогије намењена да уједини све оне који пребацују на рамена <буржоарског> режима одговорност тешкоћа са којима се суочавају.

До јесени 1920. године, фашизам је сачувао карактер мале групе. Заједно са регресом великог револуционарног таласа он узима полет, подржан са субвенцијама великих пољопривредних поседника и индустријских средина, за које ће представљати инструмент антиреволуционарног терора.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

B. „Четири есенцијална принципа доминирају структуру Мусолинијевог режима. У првом реду [...] <првенство државе> која значи све, док грађанин је безначајан [...]. У другом реду <првенство вође>, чији је симбол формула: <Вођа је увек у праву>. Да би се спровела формула, традиционалне институције губе садржај (монархија је свођена на представничку улогу, Сенат састављен од фашиста) или су укинуте, као Дом Посланика, коју замењује, у октобру 1938. године, Дом фашиста и корпорације, док сва моћ је сконцентрисана у рукама Вође, истовремено шеф владе, министар корпорација и шеф војске. У трећем реду, <првенство партије> идентификовано са државом. [...] Коначно, посредством штампе [...], радија, биоскопима и плакатима режим труди се да уклони све критике и да претвори сваког грађанина у савршеног војника фашизма, спреман да осигура <првенство нације>, подигавши Италију на првом месту међу европским силама.”

(P. Thibault, *Istoria universală*)

Полазећи од ових извора, одговорите на следеће захтеве:

1. Наведите политичку институцију назначену у извору **B**. **2 бода**
2. Напомените, из извора **A**, информацију о члановима фашистичког покрета. **2 бода**
3. Напомените политичког лидера и историјски простор на који се односе како извор **A**, тако и извор **B**. **6 бодова**
4. Напишите, на испитни папир, слово које одговара извору који тврди да је програм фашистичког покрета нејасан. **3 бода**
5. Напишите једну везу узрок-последица између две информације из извора **B**, назначивши улогу сваке понаособ (узрок, односно *последица*). **7 бодова**
6. Представите друга два политичка режима савремене Европе, изузимајући оног на кога се односе дати извори. **6 бодова**
7. Наведите једну карактеристику другог облика државног уређења савремене Европе изузев оног на који се односи извор **B**. **4 бода**

СУБЈЕКАТ II

(30 бодова)

Прочитајте, пажљиво, ниженаведени извор:

„Члан 2

[...] (2) Унија нуди својим грађанима простор слободе, безбедности и правде, без унутрашњих граница, у оквиру којег је осигурано слободно кретање особа, у сагласности са адекватним мерама контроле спољних граница, право на азил, имиграцију, као и превенција криминалитета и сузбијање овог феномена.

(3) Унија уводи унутрашње тржиште. Ова активише за дуготрајни развој Европе, заснована на равномерни економски развој и на стабилност цена, на друштвену тржишну економију са високим степеном способности [...] као и на високом нивоу заштите и побољшања квалитета средине. [...]

Члан 6

(1) Унија признаје права, слободе и принципе предвиђене у *Карти основних Европске Уније* [...], као што је усвојена 12 децембра 2007., у Стазбуру, која има правну вредност као и споразуми. [...]

НАСЛОВ II

Члан 8

У својим активности, Унија поштује принцип једнакости својих грађана, који уживају исту пажњу од стране институција, органа, званичника и својих агенција. Грађанин Уније јесте свака особа која има држављанство једне од држава чланица. Држављанство Уније се надовезује националном држављанству и не замењује овог.

Члан 8А

[...] (2) Грађани су директно представљени, на нивоу Уније, У Европском Парламенту.

Државе чланице представљене су у Европском Савету од стране њихових шефова држава или влада а у Савету од њихових влада, које одговарају на демократски начин према националном парламенту, или према њиховим грађанима.

(3) Сваки грађанин има право да учествује у демократском животу Уније. Одлуке се усвајају на отворени начин и на једном нивоу што ближе грађанину.“

(*Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene*, 2007)

Полазећи од датог извора, одговорите на следеће захтеве:

1. Одредите документ из Стразбура, наведеног у датом извору. **2 бода**
2. Утврдите век на који се односи дати извор. **2 бода**
3. Напомените две институције Европске Уније, наведене у датом извору. **6 бодова**
4. Напомените из датог извора, две информације које се односе на унутрашње тржиште Европске Уније. **6 бодова**
5. Формулишете, на основу датог извора, једно мишљење о грађанима Европске Уније, подржавајући га са две информације из датог извора. **10 бодова**
6. Аргументујте, путем историјског догађаја, тврдњу да процес интегрисања је специфичан Европи у другој половини XX-ог века (Бодује се представљање историјског догађаја и употреба појмова који изражавају узрочност и закључак.) **4 бода**

СУБЈЕКАТ III

(30 бодова)

Израдите, на приближно две странице, есеј о Румунији (*România*) и Европи у савременом периоду, имајући у виду:

- представљање једне карактеристике румунске културе у савременом периоду;
- напомену два узрока развоја технологије и двеју последица за свакодневни живот у послератној Европи;
- напомену једног обележја руралне економије у Румунији, у послератном периоду;
- формулисање мишљења о урбаној економији у послератној Румунији и подржати га једном историјском чињеницом.

Напомена! Бодује се употреба **адекватног историјског речника**, **структура есеја**, представљање **везе узрок-последица**, сачињавање **историјског аргумента** (представљање релевантне историјске чињенице и употреба појмова који представљају узрочност и закључак), поштовање **хронолошког/логичног редоследа** историјских чињеница и **уклапање** есеја у оквиру захтеваног простора.